

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-00173/2020-ERU

V Ostravě dne 5. února 2020

Č. j. 00173-3/2020-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-00173/2020-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustil z nedbalosti tím, že v rozporu s ust. § 71 odst. 11 energetického zákona, provedl v přesně nezjištěné době začátkem roku 2019 v odběrném místě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], [REDAKCE] zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že připojil měřicí zařízení k distribuční soustavě.

II. Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá pokuta ve výši 5 000 Kč (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 3620.

O d ů v o d n ě n í

Dne 14. listopadu 2019 bylo Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“ či „správní orgán“) spolu se spisem doručeno oznámení Policie České republiky, Městského ředitelství policie Ostrava, obvodního oddělení Slezská Ostrava (dále jen „Policie ČR“), č. j. [REDAKCE], o přestupku, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v přesně nezjištěné době začátkem roku 2019 připojil měřicí zařízení k distribuční soustavě v odběrném místě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], [REDAKCE]. Provedeným šetřením nebyl odběr plynu prokázán.

Ze spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že dne 20. září 2019 bylo na Obvodním oddělení Policie ČR Slezská Ostrava přijato oznámení zaměstnance společnosti GridServices, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311 (dále jen společnost „GridServices, s.r.o.“), ve věci neoprávněného připojení měřicího zařízení k distribuční soustavě v odběrném místě č. [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], [REDAKCE]. Do úředního záznamu o podání vysvětlení č. j. [REDAKCE] ze dne 20. září 2019 zaměstnanec společnosti GridServices, s.r.o., uvedl, že dne 20. září 2019 okolo 10:30 hodin jej kontaktoval technik provádějící kontrolu odběrných míst, aby se dostavil na ulici [REDAKCE] k domu č. p. [REDAKCE] v [REDAKCE], že je zde něco v nepořádku. Po příjezdu na místo mu technik označil odběrné místo. Po kontrole zjistil, že na odběrné místo, kde má být odpojené zařízení na odečet plynu, je toto zařízení nainstalováno, kdy ukazatele a výrobní číslo jsou otočeny naopak, aby je nešlo přečíst a ventil na přívodní trubce je otevřen. Dle výrobního čísla zjistil, že toto zařízení není ve vlastnictví společnosti GridServices, s.r.o. Dále bylo zjištěno, že posledním zákazníkem v odběrném místě je účastník řízení. Pokoušel se kontaktovat vlastníka domu na výše uvedené adrese, ale marně, protože na vratech nebyl zvonek a po zahradě pobíhali psi. Poté na místo přivolal hlídku Policie ČR. Po příjezdu Policie ČR na místo společně s technikem demontovali nainstalované měřicí zařízení a na přívodní trubky technik nasadil plombu. Jelikož plynoměr není majetkem společnosti GridServices, s.r.o., je u společnosti GridServices, s.r.o. uschován a v případě, že majitel o něj požádá, bude mu vydán.

Účastník řízení do úředního záznamu o podání vysvětlení č. j. [REDAKCE] ze dne 24. září 2019 mimo jiné uvedl, že asi v roce 2009 byl v domě odpojen plyn z důvodu neplacení. Po celou dobu do současnosti v domě topí elektrinou v kombinaci s tepelným čerpadlem. V domě nejsou žádné spotřebiče na plyn. Letos po zimě přestal fungovat elektrický kotel, který měl nainstalovaný. Zvažoval, že by do domu nechal opět zapojit plyn. Volal na plynárenskou společnost, kde mu bylo řečeno, že musí být provedeny zkoušky a revize. Doma měl účastník řízení plynoměr, který dříve užíval v jeho bývalé provozovně jako podružný. Plynoměr připojil k hlavnímu přívodu plynu, který je před domem. Tento přívod je směřován směrem k domu tudíž, když plynoměr montoval, tak ukazatele směřovaly směrem k účastníkovi řízení. Po namontování pustil přívod plynu, aby zkontroloval těsnost. Ventil nechal puštěný, aby zjistil, zda někde neuniká plyn. Myslel si, že takto ušetří za následnou zkoušku a revizi. Na konečný ventil v domě nic nenapojoval, tudíž ani neodebíral plyn. Účastník řízení závěrem uvedl, že si nebyl vůbec vědom toho, že se dopustil něčeho špatného.

Policie ČR provedla ohledání věci (plynové přípojky), při kterém konstatovala, že plynová přípojka se nachází u země při dřevěném oplocení na oploceném pozemku na ulici [REDAKCE] č. [REDAKCE]. Přípojka sestává ze dvou železných trubek, z nichž jedna je opatřena dvěma ventily a slouží jako přívod plynu a druhá je bez ventilu a odvádí plyn dále do soustavy. Trubky jsou ukončeny závitem, kdy na tyto závity je napojen plynoměr, sloužící jako ukazatel o spotřebě plynu. Plynoměr je osazen obráceně, než je zvyklostí (přívodní trubka napojena na odvodový závit plynoměru), plynoměr nenačítá množství spotřebovaného plynu.

S ohledem na výše uvedené pristoupil správní orgán k vydání tohoto příkazu dle § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 150 správního řádu.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle ust. § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.

Dle ust. § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení nejednal úmyslně. Jeho úmyslem nebyl odběr plynu bez měření, ale namontování měřicího zařízení k distribuční soustavě, a to z důvodu, aby ušetřil za následnou zkoušku a revizi. Na konečný ventil v domě nic nenapojoval, tudíž ani plyn neodebíral.

Ve vztahu k výše uvedenému se správní orgán ve smyslu § 15 zákona o odpovědnosti za přestupky zabýval otázkou zavinění, přičemž dospěl k závěru, že se v daném případě jedná o přestupek účastníka řízení, který byl dle § 15 odst. 3 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky spáchán z vědomé nedbalosti, neboť správní orgán zastává názor, že si účastník řízení měl být vědom, že neoprávněným zásahem do zařízení distribuční soustavy bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy, může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11 energetického zákona.

Energetický zákon v ust. § 71 odst. 11 stanoví, že na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením nebo na těžebním plynovodu za měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, ke které je odběrné plynové zařízení nebo těžební plynovod připojen.

Tím, že v přesně nezjištěné době začátkem roku 2019 účastník řízení provedl bez předchozího písemného souhlasu provozovatele distribuční soustavy zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 71 odst. 11 energetického zákona.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona je právě nevyžádání si souhlasu

před provedením zásahu na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením, od provozovatele distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření provozovatele distribuční soustavy je nesporné, že účastník řízení si před provedením zásahu na předmětném odběrném plynovém zařízení souhlas nevyžádal.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 71 odst. 11 energetického zákona, čímž došlo k naplnění formálních znaků přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona. Přestupek, kterého se měl účastník řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu předmětného zařízení.

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) nebo odstavci 3 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a) a c) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem.

Správní orgán se též zabýval druhem a mírou zavinění, kdy obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení jednal ve vědomé nedbalosti, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné plynárenské zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení. Přitom dospěl správní orgán k závěru, že se účastník řízení dopustil svým aktivním jednáním ohrožení objektu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním účastníka řízení k ohrožení zájmu chráněného zákonem, nehodnotí správní orgán jednání účastníka řízení tak závažné, jako porušení zájmu chráněného zákonem.

Co se týče osoby pachatele, tj. účastníka řízení správní orgán posuzoval postoj účastníka řízení ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.

Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s účastníkem řízení bylo vedeno jiné správní řízení za porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak uzavřít, že účastník řízení se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která byla stanovena u samé spodní hranice zákonné výše pokuty. Uložená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

JUDr. Pavla Musálková
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava